

Περιοδικό της Ελληνικής Κτηνιατρικής Εταιρείας

Τόμ. 4, Αρ. 2 (1953)

ΕΞΙΔΡΩΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΣ ΕΙΣ ΙΠΠΟΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΚΤΟΜΗΣΕΩΣ, ΙΑΘΕΙΣΑ ΔΙΑ ΛΑΠΑΡΑΤΟΜΙΑΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ Κ. ΠΑΠΑΔΑΝΙΗΛ

doi: [10.12681/jhvms.17548](https://doi.org/10.12681/jhvms.17548)

Copyright © 2018, ΣΩΚΡΑΤΗΣ Κ. ΠΑΠΑΔΑΝΙΗΛ

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΠΑΠΑΔΑΝΙΗΛ Σ. Κ. (2018). ΕΞΙΔΡΩΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΣ ΕΙΣ ΙΠΠΟΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΚΤΟΜΗΣΕΩΣ, ΙΑΘΕΙΣΑ ΔΙΑ ΛΑΠΑΡΑΤΟΜΙΑΣ. *Περιοδικό της Ελληνικής Κτηνιατρικής Εταιρείας*, 4(2), 371–374.
<https://doi.org/10.12681/jhvms.17548>

ΕΞΙΔΡΩΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΤΟΝΙΤΙΣ ΕΙΣ ΙΠΠΟΝ ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΚΤΟΜΗΣΕΩΣ, ΙΑΘΕΙΣΑ ΔΙΑ ΛΑΠΑΡΑΤΟΜΙΑΣ

‘Υ π δ

Δρος ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ Κ. ΠΑΠΑΔΑΝΙΗΛ

Κτηνιάτρου - 'Ιατροῦ

Ἡ ἐκτόμησις τοῦ ἵππου δύναται νὰ ἔχῃ ὡς ἐπιπλοκὴν τὴν περιτονίτιδα, συνεπεία λοιμώξεως τοῦ σπερματικοῦ τόνου καὶ τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος καὶ ἐπεκτάσεως ταύτης εἰς τὸ περιτόναιον. Ἡ ἐπιπλοκὴ αὕτη εἶνε σοβαροτάτη καὶ συνήθως ἀπολήγει κακῶς¹. Εἰς παρεμφερεῖς περιπτώσεις εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐνεργεῖται λαπαρατομία, ἐκκένωσις τοῦ ἐξιδρώματος, ἀπόπλυσις καὶ διασωλήνωσις. Εἰς τὰ μεγάλα ζῶα, καὶ εἰδικῶς εἰς τὸν ἵππον ἢ ἐπέμβασις αὕτη θεωρεῖται πρακτικῶς ἀνεφάρμοστος² συνιστᾶται δὲ ἢ παρακέντησις εἰς τὸ μέσον τῆς λευκῆς γραμμῆς καὶ ἢ ἐφαρμογὴ ἐπισπαστικῶν ἐπὶ τῶν κοιλιακῶν τοιχωμάτων. Ἐπειδὴ θεωροῦμεν ἐκ πείρας τὴν θεραπευτικὴν ταύτην ἀγωγὴν ὡς μὴ ἔχουσαν εὐνοικὰ ἀποτελέσματα, ἐπωφελήθημεν τῆς εὐκαιρίας νὰ δοκιμάσωμεν τὴν λαπαροτομίαν ἐπὶ ἵππου προσβληθέντος ὑπὸ ἐξιδρωματικῆς περιτονίτιδος κατόπιν ἐνεργηθείσης ἐκτομῆσεως.

Ἡ περίπτωσις, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης μελέτης, ἀφορᾷ ἵππον ἐλαφρᾶς ἐλάσεως τοῦ κ. Ἀγγελῆ Καραγεώργου ἐκ Μεγάρων, ἔτων 3 (15.6.1947) χρώματος φαιοῦ ἀνοικτοῦ, ἀναστήματος περίπου 1,55μ. Ἡ ἐκτόμησις ἐγένετο τὴν 15.6.1947 κατὰ τὴν διὰ ναρθήκων μέθοδον μὲ τὸν σπερματικὸν τόνον κεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος. Οὐδεμία ἐπιπλοκὴ ἐσημειώθη μέχρι τῆς 22-6-1947 ὁπότε ἀφηρέθησαν οἱ νάρθηκες. Τὴν 25-6-1947 εἰδοποιήθημεν καὶ ἐπεσκεψόμεθα τὸ ζῶον, τὸ ὁποῖον παρουσίαζε δυσκινησίαν τῶν δισθίων, ἀνορεξίαν, οἴδημα πόσθης καὶ ἐπώδυνον καὶ οἰδηματώδη διήθησιν ἀμφοτέρων τῶν σπερματικῶν τόνων. Θ. 40°. Σφ. 70. Ἀναπνοαὶ 25. Κοιλιακὰ τοιχώματα χαλαρά. Ἐνεργοῦμεν διάνοξις τῶν τραυμάτων καὶ τοπικὴν ἀντισηψίαν διὰ διαλύματος mercurochrome 2%. Ἐσωτερικῶς δὲ χορηγοῦμεν sulfathiazole 30 grs ἡμερησίως καὶ πενικιλίνη 400.000 μονάδας ἀνὰ τρίωρον. Τὴν 28-6-1947 προβαίνομεν εἰς τὴν ἀφαίρεσιν ἀμφοτέρων τῶν σπερματικῶν τόνων, ὀλίγον κάτωθι τοῦ ἔσω βουβωνικοῦ στομίου. Τὴν 1-7-1947 ἡ κατάστασις τοῦ ζῶου ἐχειροτέρευσε. Θ. 41°. Σφ. 100, (σφυγμὸς ἀσθενῆς) ἀναπνοαὶ 40, πλευρικαί. Τελεία ἀνορεξία. Ἐπιπεφυκῶς ἐν συμφορήσει. Κοιλιακὰ τοιχώματα συνεσπασμένα καὶ ἐπώδυνα. Δυσκοιλίότης. Οἴδημα πόσθης καὶ κοιλίας. Κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἀπηυθυσμένου ἐξέτασιν διαπιστοῦται ἐπώδυνος φλεγμονώδης διήθησις εἰς τὸ ὕψος τοῦ δεξιοῦ ἔσω βουβωνικοῦ στομίου. Εὐρισκόμενοι πρὸ τῆς ἐγκατασταθείσης ἤδη περιτονίτιδος τηροῦμεν στά-

σιν ἀναμονῆς, ἐξακολουθοῦντες τὴν δι' ἀντιβιοτικῆς θεραπείαν καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ ζώου δι' ὑδαρῶν φυραμάτων. Τὴν 3-7-1947 ἡ κλινικὴ εἰκὼν ἔχει ὡς ἀκολούθως. Θ°. 41,°5. Σφ. 110, ἀναπνοὴ 40, πλευρικὴ. Ἐνοσηρία. Ἀπίσχανσις. Ἐπιπεφυκῶς συμπεφορημένος. Οἴδημα περιένου, πόσθης καὶ κοιλίας ἐκτεινόμενον μέχρι τοῦ στέρονου. Διόγκωσις τῆς κοιλίας καὶ εἰς τὴν ψηλάφησιν αἰσθητὴ ἀντιτυπία. Εἰς τὴν παρακέντησιν τῆς κοιλίας, λαμβάνομεν ὑγρὸν κιτρινωπὸν, θολερὸν, ἄοσμον, ἀντιδρῶν θετικῶς εἰς τὴν Rivalta (ἐξιδρωμα) καὶ περιέχον στρεπτόκοκκον. Λευκοματουρία. Τὸ ζῶον θεωρεῖται ἀπολεσθὲν καὶ παρὰ τὰ κλασικῶς παραδεδεγμένα προβαίνομεν εἰς τὴν λαπαροτομίαν. Ἡ ἐπέμβασις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ζώου ὀρθίου, συγκρατουμένου διὰ χειλοσφιγκτήρος καὶ ὑπὸ τοπικὴν ἀνασθησίαν. Προετιμήθη δὲ ὁ δεξιὸς λαγὼν, ὅπου κεῖται τὸ τυφλὸν καὶ τὸ κῶλον καὶ ὁ κίνδυνος ἐκσπλαχνισμοῦ μηδαμινός. Ἐπὶ πλεον δὲ ἡ μόλυνσις τοῦ περιτοναίου εἶχε προέλθει ἐκ τοῦ δεξιοῦ βουβωνικοῦ πόρου καὶ ἐσχεδιάζαμεν νὰ ἀποκαταστήσωμεν παροχέτευσιν διὰ τούτου. Ἀφοῦ ἐλήφθησαν τὰ συνήθη ἀντισηπτικὰ καὶ ἀσηπτικὰ μέτρα, ἐνεργοῦμεν τομὴν μήκους περίπου 25 ἐ.μ. μίαν παλάμην κάτω τῆς δεξ. ἔξω ἀκρολοφίας, ἀγομένην πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐνδιαφέρουσαν τὸ δέρμα καὶ τὴν ἀπονεύρωσιν τοῦ ἔξω λοξοῦ τῆς κοιλίας. Εἶτα ἀποχωρίζομεν διὰ τῶν δακτύλων τὰς μυϊκὰς ἴνας τοῦ ἔσω λοξοῦ καὶ τέμνομεν τὴν ἀπονεύρωσιν τοῦ ἐγκαρσίου τῆς κοιλίας. Κατὰ τὴν διάνοιξιν τοῦ περιτοναίου ἐκρέει μεγάλη ποσότης ὑγροῦ ὑπολογισθεῖσα εἰς 15 περίπου λίτρα.

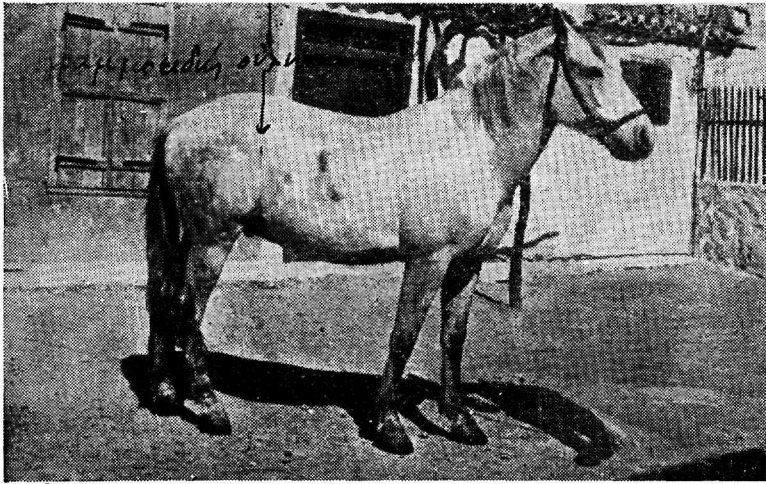
Εἰσάγομεν τὴν χεῖρα ἐντὸς τῆς κοιλίας καὶ ἐξάγομεν μεγάλας μάζας λιιδώδους ἐξιδρώματος ἐπικολημένου ἐπὶ τῶν ἐντερικῶν ἐλίκων καὶ τῶν τοιχωμάτων τῆς κοιλίας. Φέρομεν τὴν χεῖρα πρὸς τὸ μέρος τοῦ δεξιοῦ ἔσω βουβωνικοῦ στομίου καὶ διὰ τοῦ δακτύλου ἀποκαθιστῶμεν ἐπικοινωνίαν τῆς κοιλιακῆς κοιλότητος μετὰ τοῦ βουβωνικοῦ πόρου. Ἐνεργοῦμεν πλύσιν τῆς περιτοναϊκῆς κοιλότητος διὰ βρασμένου ἁλατούχου ὕδατος 9‰, εἰσαγομένου δι' ἐλαστικοῦ σωλήνος προσηρμοσμένου εἰς καταιωνιτῆρα καὶ ἐξαγομένου διὰ τῆς ἰδίας ὁδοῦ, προκαλοῦντες σιφώνιον δι' ἀναστροφῆς τοῦ καταιωνιτῆρος εἰς χαμηλότερον ἐπίπεδον.

Ἐν τέλει ἀπομάσσομεν καλῶς τὸ δάπεδον τῆς κοιλίας διὰ βρασθέντος σπόγγου καὶ ἐγγύνομεν 600.000 Μ. πενικιλίνης ἐντὸς 100 cc βρασμένου ὕδατος καὶ χωρὶς νὰ συρράψωμεν τὰ χεῖλη τοῦ τραύματος, ἀποφράσσομεν διὰ βύσματος ἰωδοφορμιούχου γάζης.

Ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ καθημερινὴ παρακολούθησις τοῦ ζώου, ἐδόθη παραγγελία εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ὅπως ἀνανεώσῃ τὴν γάζαν καθ' ἑκάστην καὶ ἐγχύνη εἰς τὴν κοιλιακὴν κοιλότητα 600.000 Μ. πενικιλίνης καὶ ἐνεργῆ ἐνέσεις πενικιλίνης καὶ καφεΐνης.

Ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἐπεμβάσεως ἐσημειώθη αἰσθητὴ βελτίωσις

καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὅποτε ἐπεσκέφθημεν τὸ ζῶον, ἡ θερμοκρασία, σφυγμὸς καὶ ἀναπνοὴ ἐπανήλθον εἰς τὰ φυσιολογικὰ αὐτῶν ὅρια, ἡ ὄρεξις ἐπανήλθε, τὰ οἰδήματα ἤρχισαν νὰ ὑποχωροῦν, ἵνα ἐξαφανιοθῶσι περὶ τὴν δεκάτην ἡμέραν, ἀπὸ τῆς ἐγχειρήσεως, ὅποτε καὶ ἐπαυσε πᾶσα θεραπεία δι' ἀντιβιοτικῶν. Ἡ ἀριστερὰ πληγὴ τοῦ ὀσχεύου, ἐπουλώθη, ἐνῶ ἐκ τῆς δεξιᾶς ἔρρεε πῦον ἄοσμον καὶ λευκωπόν. Ἐνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἐπεμβάσεως ἀπεφράχθη καὶ ὁ δεξιὸς βουβωνικὸς πόρος ἡ δὲ πληγὴ τοῦ λαγῶνος κατέ-

ληξεν εἰς συρίγγιον, τὸ ὁποῖον ἐπουλώθη μετὰ τετράμηνον. Τὸ ζῶον ἀπεκατεστάθη τελείως ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς παρατιθεμένης προσφάτου φωτογραφίας καὶ οὐδεμίαν ἀνωμαλίαν παρουσίασε κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔκτοτε χρονικὸν διάστημα τῶν 6 ἐτῶν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) O' Konnor: Dollar's veterinary surgery-Third edition, p. 342.
- 2) P. J. Cadiot et J. Almy.: Traité de thérapeutique Chirurgicale des animaux domestiques. Tome II. p. 171/234.

R É S U M É

Péritonite aigüe sérofibrineuse du cheval à la suite de castration, suivie de guérison après laparotomie

Par

Dr Socrate Papadaniel

Un cheval châtré par la méthode des casseaux à cordon couvert et à testicule découvert présente le dixième jour une double vaginite. L'installation d'un traitement aux antibiotiques (sulfathiazole - Penicilline) en même temps que le débridement des plaies et la ressection

des cordons testiculaires enflammés en dessous de l'anneau inguinal supérieur, n'ont pas pu arrêter l'inflammation, qui s'est propagée au péritoine. Une péritonite sero-fibrineuse s'installe avec oedèmes du périmé, des membres et du ventre T.40° - 41°.5. Pouls 110. Respiration costale 40 à la minute. L'état du sujet est alarmant et l'animal est considéré comme perdu. Après anesthesie locale, le ventre est ouvert par incision verticale au flanc droit, un peu en dessous de l'angle externe de l'ilium et longue de 25 cm. Une quantité de 15 litres environ d'exsudat liquide s'écoule et des grosses masses d'exsudat fibrineux sont extraites par la main, introduite dans la cavité abdominale. Une communication s'établit entre la cavité abdominale et le canal inguinal droit. Après detersion de la cavité ventrale par de l'eau bouillie salée à 9‰ et infusion de 600.000 U. de penicilline dans 100 cc. d'eau bouillie, l'ouverture est fermée par un tampon de gaze iodiformée. Dès le lendemain l'animal montre des signes d'amélioration notable. Le troisième jour T. 40, pouls et respiration reviennent à la normale. L'appétit revient et les oedèmes commencent à disparaître. Dix jours après, l'animal est considéré comme guéri. La cicatrisation de la plaie se fait normalement. Un mois plus tard, il ne reste qu'une fistule, qui se cicatrise après 4 mois.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ KELLNER ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Υπό

Δρος Π. ΚΑΛΑΪΣΑΚΗ

Γεωπόνου - Ζωοτέχνου,

Ἐπιμελητοῦ Ζωοτεχνίας τῆς Ἀνωτάτης

Γεωπονικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν

Ἡ καθαρὰ ἐνέργεια (Nettoenergie, net energy), ὡς αὕτη ὀρίεται διὰ τῆς ἐξισώσεως τοῦ Atwater, ἀποτελεῖ τὴν γενικὴν ἔκφρασιν τῆς θερμικῆς ἀξίας μιᾶς τροφῆς διὰ συντήρησιν καὶ παραγωγὴν. Ἡ ἄμεσος μέτρησις ταύτης ἐπιτυγχάνεται διὰ τοῦ διαφορικοῦ πειράματος κατὰ τὸ ὅποιον ἡ καθαρὰ ἐνέργεια μιᾶς τροφῆς χορηγουμένης συμπληρωματικῶς εἰς βασικὸν σιτηρόσιον ἐνηλικίου ζώου, προκύπτει ὡς διαφορὰ μεταξὺ τῆς μεταβολιστέας καὶ τῆς θερμικῆς ἐνεργείας τοῦ συμπληρώματος ἢ ὡς τοιαύτη μεταξὺ τῶν θερμοῖσδυνάμων τῆς παραγωγῆς τῶν δύο πειραματικῶν περιόδων. Ἐν ἡ περιπτώσει δὲν ὑπάρχει παραγωγὴ ἢ καθαρὰ ἐνέργεια δίδεται ἐμμέσως ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ἀρνητικῶν ἰσοζυγίων τῶν δύο περιόδων.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ διαφορικοῦ πειράματος εἶναι δυνατὴ εἰς περιπτώσεις φαινομένων ἀνεξαρτήτων τῆς ἡλικίας τοῦ ζώου καὶ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου. Ἐνεκα τούτου ἡ μέτρησις τῆς καθαρᾶς ἐνεργείας τῶν τροφῶν ἐπετεύχθη μόνον κατὰ τὴν συντήρησιν (Armsby) καὶ τὴν πάχυνσιν (Kellner) ἐνηλικίων ζώων (βοοειδῶν) οὕτω δὲ διευτυπώθησαν αἱ δύο γνωσταὶ μέθοδοι ἐκ τῶν ὁποίων, ἡ τοῦ Kellner, διεδόθη εὐρύτατα ἐν Εὐρώπῃ. Κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην ἡ καθαρὰ ἐνέργεια ἐκτιμᾶται βάσει τῆς ἰλογοικῆς ἰκανότητος τῆς